

บทความวิจัย

ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชน จังหวัดปัตตานี

อับดุลฮาเร็ม ยูโซ๊ะ* นิตยา เรืองแป้น**

*นักศึกษาลัทธิสุตการศึกษาศาสตร์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา

** ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร., อาจารย์ประจำหลักสูตรการศึกษาศาสตร์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี 2) เพื่อเปรียบเทียบระดับภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี จำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน 3) เพื่อประมวลปัญหาและข้อคิดเห็นของครูโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามต่อภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี กลุ่มตัวอย่างในการศึกษา ได้แก่ ครูในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนา สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี จำนวน 358 คน โดยใช้สูตรยามาเน่ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม 5 ระดับตามแนวคิดของลิเคิ์ทประกอบด้วย 3 ส่วน การวิเคราะห์ข้อมูลใช้โปรแกรมสำเร็จรูปและสถิติที่ใช้ ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่า (t-test) และการทดสอบค่า (F-test) เมื่อพบความแตกต่างจะมีการทดสอบด้วยวิธีการของเชฟเฟ

ผลการวิจัยพบว่า 1. ระดับภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี พบว่าโดยภาพรวมอยู่ระดับมาก 2. เปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี ในภาพรวมและรายด้าน จำแนกตามอายุและประสบการณ์การทำงาน โดยภาพรวมและรายด้าน พบว่า ไม่แตกต่างกัน 3. ประมวลผลปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี 3.1 ปัญหาที่มีต่อภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม

สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี ได้แก่ ผู้บริหารมีปัญหาด้านอารมณ์ ขาดความเป็น
ธรรม ผู้บริหารขาดการสร้างทีมงาน มีการกระจายอำนาจไม่ทั่วถึง และเพื่อนร่วมงานขาดความสามัคคี
ผู้บริหารอยู่เหนือกฎระเบียบ มีการกำหนดความสำเร็จแต่ขาดการแนะนำ 3.2 ข้อเสนอแนะภาวะผู้นำ
เชิงจริยธรรมของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัด
ปัตตานี ได้แก่ ผู้บริหารยึดหลักทางสายกลาง มีเหตุผลและซื่อสัตย์สุจริต ผู้บริหารสร้างความสามัคคี
ระหว่างเพื่อนร่วมงาน ให้ความเป็นธรรม และควรเข้าใจเพื่อนร่วมงานด้านจริยธรรมต่อองค์กร
ผู้บริหารควรปฏิบัติตามข้อบังคับขององค์กร และสร้างแรงจูงใจแก่บุคลากรอย่างต่อเนื่อง

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารโรงเรียน, โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม

RESEARCH

Ethical Leadership of Islamic Private School Administrators under the Office of Private Education, Pattani Province*AbdulHarem Yusoh* Nittaya Ruangpan***** Student of Educational Administration Program, Faculty of Education, Yala Rajabhat University**** Assistant Professor Dr., Lecturer in Educational Administration Program, Faculty of Education, Yala Rajabhat University***Abstract**

The purposes of this research were: 1) to study the level of ethical leadership of islamic private school administrators under the Office of Private Education, Pattani Province. 2) to compare the ethical leadership of islamic private school administrators under the Office of Private Education, Pattani Province. role of school administrators by variables of gender, age, the level of education, work experience and 3) to analyze problem and suggestions about ethical leadership of islamic private school administrators under the Office of Private Education, Pattani Province. The sample used in the research was a group of 358 teachers under the Office of Private Education, Pattani Province selected by using the Taro Yamane formula. The tool used were 5 rating scale by Likert for 3 parts questionnaires. The data were analyzed using a software package and the statistics used for data analysis were: percentage, mean, standard deviation, t-test, F-Test. When there was difference, it would be tested by Scheffe's Method.

The results of the study were as follows: 1. the level of ethical leadership of islamic private school administrators under the Office of Private Education, Pattani Province was at a high level. 2. The comparison of ethical leadership of islamic private school administrators under the Office of Private Education, Pattani Province classified by variables of gender, age, the level of education and work experience in overall were no difference. 3. Problem process and suggestions on ethical

leadership of school administrators of Islamic private Islamic schools under the Office of Private Education Pattani Province. 3.1 Problems towards ethical leadership of school administrators of Islamic private schools under the Office of Private Education Pattani Province on the ethical side to oneself, executives have emotional problems, lack of fairness ethics towards of colleagues, lacks of team working, the distribution of power is not evenly distributed and colleagues lack of harmony. In addition, the executives are above the law and determine was succeeded but lack of guidance. 3.2 The suggestions about ethical leadership of islamic private school administrators under the Office of Private Education, Pattani Province found that administrators should be moderate, reasonable, honest have unity harmony, give fair treatment, understand co-workers, comply with the regulations of the organization and continuously motivate personnel.

Keyword: ethical leadership of administrator, islamic private school

บทนำ

การจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ที่กำหนดให้ต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคน ให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ คุณธรรม มีจริยธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข และการจัดกระบวนการเรียนรู้ให้สถานศึกษา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดการเรียนการสอน โดยเฉพาะการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม ค่านิยมที่ดีงาม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ให้แก่เยาวชน เห็นได้ว่าทั้งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ และผู้ที่รับผิดชอบการจัดการศึกษานั้นมีความปรารถนาดีในการจัดการศึกษาเพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนดี เรียนเก่ง มีความรู้คู่คุณธรรมสักเท่าใดก็ยังไม่ทำให้ผู้เรียน มีคุณธรรมจริยธรรม และบรรลุจุดประสงค์เท่าที่ควรได้ สิ่งที่สำคัญที่สุดที่จะทำให้ผู้เรียนมีความรู้คู่คุณธรรมและจริยธรรมได้ คือ “ครูนั่นเอง” ครูนอกจากจะสอนเก่ง มีใบประกอบวิชาชีพ และมีความรู้แล้ว ต้องมีคุณธรรม จริยธรรมเป็นแบบอย่างที่ดี มีความเป็นครูสูง (เกษภาวัลย์ ปลงใจ, 2561: 113)

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 – 2564) การพัฒนาประเทศไทยในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ได้ระบุถึงปัญหาด้านคุณธรรม จริยธรรม และหน้าที่การเป็นพลเมืองที่ดีและผลักดันให้มีการนำวัฒนธรรมการทำงานที่พึงประสงค์ไปใช้ปฏิบัติจนให้เป็นคุณลักษณะที่สำคัญของคนในสังคมไทย อาทิ การตรงต่อเวลา ความรับผิดชอบ ความมีระเบียบวินัย การทำงานเป็นทีม การเคารพในความคิดเห็นที่แตกต่าง การทำงานอย่างกระตือรือร้น(สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2559:67)

แผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ. 2560 – 2579) มีวัตถุประสงค์ของแผนการศึกษาแห่งชาติ (Objectives) เพื่อพัฒนาระบบและกระบวนการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ เพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นพลเมืองดี มีคุณลักษณะ ทักษะและสมรรถนะที่สอดคล้อง กับบทบาทหน้าที่ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติและ ยุทธศาสตร์ชาติ เพื่อพัฒนาสังคมไทยให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ และคุณธรรม จริยธรรม รู้รักสามัคคี และร่วมมือผนึกกำลังมุ่งสู่การพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และเพื่อนำประเทศไทยก้าวข้ามกับดักประเทศที่มีรายได้ปานกลาง และความเหลื่อมล้ำ ภายในประเทศลดลง (กระทรวงศึกษาธิการ, 2560: 79)

บทบาทของสถาบันต่าง ๆ ที่มีต่อความสำเร็จในการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมของประเทศต่าง ๆ ได้แก่ สถาบันครอบครัว สถาบันศาสนา สถาบันการศึกษา บทบาทของรัฐ การมีส่วนร่วมของชุมชน องค์กรเครือข่าย ปรัชญา/ความเชื่อ/อุดมการณ์ ผู้นำ/บุคคลที่เป็นศูนย์รวมแห่งศรัทธา ประวัติศาสตร์/

ประสบการณ์ในอดีต สื่อมวลชนและสื่อต่าง ๆ เป็นต้น ทั้งนี้พระครูปลัดธรรมจริยวัฒน์ (สาคร ชิตงุโร) และสัมฤทธิ์ กางเพ็ง (2557:137) ที่ได้นำเสนอกรอบแนวคิดเชิงทฤษฎีในรูปแบบของโมเดลลิสรผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ 11 ด้าน ได้แก่ 1.จริยธรรมต่อตนเอง ประกอบด้วย 1) การยึดมั่นในศีลธรรม 2) ความเป็นกัลยาณมิตร 3) จิตสำนึกการให้บริการผู้อื่น 4) ความฉลาดทางอารมณ์ 2. จริยธรรมต่อเพื่อนร่วมงาน ประกอบด้วย 1) เคารพและให้เกียรติผู้อื่น 2) การมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี 3) ความสามารถในการสร้างทีมงาน 4) สร้างวัฒนธรรมเชิงจริยธรรม และ 3.จริยธรรมต่อองค์การ ประกอบด้วย 1) นำการเปลี่ยนแปลง 2) มุ่งผลสำเร็จของงาน 3) สร้างความพึงพอใจให้ผู้รับบริการ ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา และการนำเสนอข้อเสนอแนะในการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชน จังหวัดปัตตานี ที่จะเป็พื้นฐานความรู้ด้านวิชาการและนำไปใช้ในการปฏิบัติให้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษาให้มากที่สุด สามารถประยุกต์ใช้ในวงกว้าง อีกทั้งเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารสถานศึกษา หน่วยงานต้นสังกัด องค์การภายนอกและผู้ที่สนใจ สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางพัฒนาปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมให้สูงขึ้น (กันยมาส ชูจีน, ชูชาติ พ่วงสมจิตร, สุภมาส อังคุชิตี และ รุ่งเรือง สุชาภิรมย์, 2562: 23) ผู้ปกครองนิยมส่งบุตรหลาน เข้าเรียนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามมากกว่า เนื่องจากการเรียนศาสนาในโรงเรียนรัฐบาลยังไม่ครอบคลุมพอ และไม่สามารถนำมาใช้ในชีวิตประจำวันได้ ยิ่งไปกว่านั้น จุดสำคัญของการเรียนศาสนา คือ อัล-กุรอาน แต่ในโรงเรียนรัฐบาลไม่มี นอกจากนี้ ในโรงเรียนรัฐบาลระดับมัธยม การเรียนศาสนายังไม่พร้อม คนในพื้นที่จึงไม่มั่นใจว่าวิชาเรียนศาสนาที่รัฐจัดการนั้น จะตรงตามความต้องการของตนจากภารกิจของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม ดังที่ได้กล่าวไว้ข้างต้น จะเห็นได้ว่า โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม มีบทบาทและความสำคัญต่อเยาวชนมุสลิมเป็นอันมาก เปรียบเสมือนสถานที่ให้แสงสว่างและพุ่มพักพวกเขาเหล่า นั้น ให้เป็นคนดีและสมบูรณ์ สามารถดำเนินชีวิตตามครรลองของอิสลามได้อย่างสมดุลในบริบทของสังคมไทย โดยมีผู้บริหาร(โต๊ะครู)เป็นตัวอย่างที่ดีในด้านคุณธรรมจริยธรรม เป็นตัวอย่างในการนำชุมชน เป็นแบบอย่างดีของสังคม และเป็นที่เคารพเลื่อมใสศรัทธาของประชาชนมุสลิม นอกจากนั้น ผู้บริหาร(โต๊ะครู)ก็ยังทำหน้าที่หรือมีบทบาทสำคัญ ในการสร้างสังคมมุสลิมให้มีความเข้มแข็ง โดยวางอยู่บนหลักการเชิญชวนสู่การทำดีและห้ามปรามการทำความชั่วร้ายต่าง ๆ (นาริรัตน์ นิดน้อย วิวาทจันทร์, 2560: ออนไลน์) ทั้งนี้วิจัยของ ชูติมา รักษ์บางแหลม (2559:168) การบริหารสถานศึกษาเป็นภารกิจที่สำคัญอย่างยิ่งของผู้บริหารสถานศึกษาในทุกระดับโดยเฉพาะในยุคของการ

เปลี่ยนแปลงของโลกและสภาวะการแข่งขันปัจจุบัน ประกอบกับผู้คนมีคุณธรรมจริยธรรมลดลง ไม่เห็นความสำคัญของ คุณธรรมจริยธรรม ไม่ยึดมั่นในคุณธรรม ไม่ประพฤติตามจริยธรรม ทำให้สังคมเกิดวิกฤต จึงส่งผลกระทบต่อการบริหาร บุคลากร หน่วยงาน และองค์การได้ในวงกว้าง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในหน่วยงานสถาบันการศึกษาพยาบาลที่ต้องทำหน้าที่ผลิต บุคลากรที่มีคุณธรรมและจริยธรรมเพื่อรับใช้สังคม จึงมีความจำเป็นที่ต้องมีผู้บริหารและผู้นำทางการศึกษาที่มีความเข้าใจ ตระหนักถึงภาวะผู้นำและมีพฤติกรรมที่แสดงออกถึง “ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม” นอกจากนี้เมื่อต้องเผชิญกับประเด็นปัญหา จริยธรรมในสถานศึกษาด้วยแล้ว สามารถแสดงออกถึงการตัดสินใจและใช้เหตุผลทางจริยธรรมได้อย่างเหมาะสมกับสภาพ การณ์นั้น ซึ่งจะสามารถนำพาองค์การไปสู่ความสำเร็จได้

จากหลักการและเหตุผลทั้งหมดที่กล่าวผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชน จังหวัดปัตตานี หลักการด้านศีลธรรมหรือจริยธรรม หรือ คุณธรรม อันเป็นหลักการที่เกี่ยวข้อง กับมารยาทและคุณทางด้านจิตใจ ตลอดจนความประพฤติอันดีงาม จะปรากฏในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนา และเพื่อนำไปเป็นแนวทางให้กับผู้บริหารสถานศึกษาในการพัฒนาภาวะผู้นำของตน และเป็นข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนา สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชน จังหวัดปัตตานี ต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชน จังหวัดปัตตานี
2. เพื่อเปรียบเทียบระดับภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชน จังหวัดปัตตานี จำแนกตาม เพศ ระดับการศึกษา อายุ และประสบการณ์ในการทำงาน
3. เพื่อประมวลปัญหาและข้อคิดเห็นของครูโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาต่อภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชน จังหวัดปัตตานี

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม หมายถึง คุณสมบัติส่วนบุคคลที่แสดงพฤติกรรมและกระบวนการต่างๆ ที่ผู้บริหารโรงเรียนแสดงออกถึงค่านิยมของตนเองที่สามารถในการบริหารจัดการ ความมีอิทธิพลต่อการชักจูงให้บุคคลอื่นแสดงพฤติกรรมที่พึงประสงค์

2. ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ผู้อำนวยการของโรงเรียนในระบบ ตามพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ. 2550 ที่รับผิดชอบการบริหารสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชน จังหวัดปัตตานี ประเภทโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม

3. โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดปัตตานี หมายถึง โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามมีการเปลี่ยนแปลงจากปอเนาะมาเป็น โรงเรียนเรียนราษฎร์สอนศาสนาอิสลาม และมีการเปลี่ยนแปลงจนเป็นโรงเรียนเอกชนสอนศาสนา อิสลามในปัจจุบัน มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาการศึกษาของเยาวชนให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น เพิ่ม กำลังคนที่มีความรู้ ความสามารถเพื่อประโยชน์ทางเศรษฐกิจและการปกครอง เป็นโรงเรียนตามพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ. 2525

4. ครู หมายถึง บุคลากรวิชาชีพซึ่งทำหน้าที่หลักทางด้านการเรียนการสอนและ ส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยวิธีการต่าง ๆ ในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม ตามมาตรา 15(1) และโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม ตามมาตรา 15(2)

5. สำนักงานการศึกษาเอกชน จังหวัดปัตตานี หมายถึง หน่วยงานภายในสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน และสำนักงานการศึกษาเอกชนอำเภอเป็นหน่วยงานภายในสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี เพื่อพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษาเอกชน ในสังกัดให้มีคุณภาพและก่อให้เกิดความสันติสุข

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา ครูของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชน จังหวัดปัตตานี ปีการศึกษา 2563 จำนวน 3,364 คน กลุ่มตัวอย่าง ครูของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชน จังหวัดปัตตานี ปีการศึกษา 2563 จำนวน 358 คน ได้มาจากการคำนวณโดยใช้สูตรยามานะ (Yamane) เพื่อกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง เทียบบัญญัติไตรยางศ์จากจำนวนรวมของ ครูของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอนประกอบด้วย

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ ตำแหน่งหน้าที่ที่รับผิดชอบ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชน จังหวัดปัตตานี ลักษณะแบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มี 11 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการยึดมั่นในศีลธรรม 2) ด้านความเป็นกัลยาณมิตร 3) ด้านจิตสำนึกการให้บริการผู้อื่น 4) ด้านความฉลาดทางอารมณ์ 5) ด้านเคารพและให้เกียรติผู้อื่น 6) ด้านการมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี 7) ด้านความสามารถในการสร้างทีมงาน 8) ด้านสร้างวัฒนธรรมเชิงจริยธรรม 9) ด้านนำการเปลี่ยนแปลง 10) ด้านมุ่งผลสำเร็จของงาน 11) ด้านสร้างความพึงพอใจให้ผู้รับบริการ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชน จังหวัดปัตตานี เกี่ยวกับประชากรที่ใช้สำหรับการวิจัยในครั้งนี้ เพื่อรวบรวมข้อมูลและดำเนินการกำหนดจำนวนกลุ่ม

2. ขอลหนังสือจากคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลาเพื่อขอความร่วมมือไปยังผู้อำนวยการโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชน จังหวัดปัตตานี ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเพื่อขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามการวิจัยในครั้งนี้

3. นำแบบสอบถามใส่ในโปรแกรม Google Drive เพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยในครั้งนี้ในรูปแบบออนไลน์ และนำผลข้อมูลมาวิเคราะห์

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยการคำนวณหาค่าร้อยละ

2. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชน จังหวัดปัตตานี ประกอบด้วย 11 ด้าน โดย

วิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ซึ่งแปลความหมายค่าเฉลี่ยที่ได้ตามเกณฑ์การประเมินตามแนวคิดของเบสท์และคาห์น (Best & Kahn, 1993: 246)

สรุปผลการวิจัย

1. สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นครูโรงเรียนเอกชนสอนศาสนา สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชน จังหวัดปัตตานี จำนวน 358 คน ผลการวิจัย พบว่า ครูเป็นเพศชาย จำนวน 153 คน คิดเป็นร้อยละ 42.74 และเพศหญิง จำนวน 205 คน คิดเป็นร้อยละ 57.26 มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 281คน คิดเป็นร้อยละ 78.49 และสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 77 คน คิดเป็นร้อยละ 21.51 มีอายุ น้อยกว่า 30 ปี จำนวน 103 คน คิดเป็นร้อยละ 28.77 อายุ 31- 40 ปีจำนวน 153 คน คิดเป็นร้อยละ 42.74 อายุ 41 - 50 ปี จำนวน 65 คน คิดเป็นร้อยละ 18.16 อายุ มากกว่า 50 ปี จำนวน 37คน คิดเป็นร้อยละ 10.34 มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน น้อยกว่า 5 ปี จำนวน 51คน คิดเป็นร้อยละ 14.25 ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน 5 - 10 ปีจำนวน 141 คน คิดเป็นร้อยละ 39.39 ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน 10 - 15 ปีจำนวน 102คน คิดเป็นร้อยละ 28.49 และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน มากกว่า 15 ปี จำนวน 64 คน คิดเป็นร้อยละ 17.88

2. ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชน จังหวัดปัตตานี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านมุ่งผลสำเร็จของงาน รองลงมาคือด้านความสามารถในการสร้างทีมงาน และด้านความฉลาดทางอารมณ์ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านนำการเปลี่ยนแปลง

3. ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชน จังหวัดปัตตานี จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา อายุ และประสบการณ์ในการทำงาน มีรายละเอียด ดังนี้

1) เปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชน จังหวัดปัตตานี จำแนกตามเพศ พบว่า ในภาพรวมและรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกัน

2) เปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชน จังหวัดปัตตานี จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า ในภาพรวมและรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกัน

3) เปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามสังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชน จังหวัดปัตตานี จำแนกตามอายุ พบว่า ในภาพรวมและรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกัน

4) เปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามสังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชน จังหวัดปัตตานี จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน พบว่า ในภาพรวมและรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกัน

4. ปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชน จังหวัดปัตตานี มีรายละเอียด ดังนี้

1) ปัญหาที่มีต่อภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชน จังหวัดปัตตานี ดังนี้

1. ผู้บริหารมีปัญหาด้านอารมณ์ชอบคิดเล็กคิดน้อย สะสมปัญหาเล็ก ๆ จนไม่สามารถแก้ไขได้ ไม่สามารถควบคุมอารมณ์ ขาดการเป็นกัลยาณมิตรกับครูบ้างกลุ่มบ้างคน และขาดความเป็นธรรม

2. ผู้บริหารไม่ได้ความปรองดองระหว่างเพื่อนร่วมงานขาดการสร้างทีมงาน การกระจายอำนาจยังไม่ทั่วถึง เพื่อนร่วมงานยังแบ่งพวกขาดความสามัคคี

3. ผู้บริหารอยู่เหนือกฎระเบียบที่ตั้งไว้ มีกำหนดความสำเร็จแต่ขาดการแนะนำ

2) ข้อเสนอแนะภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชน จังหวัดปัตตานี ดังนี้

1. ยึดหลักทางสายกลาง ให้มีความต่อเนื่องในการทำงาน ควบคุมอารมณ์ให้ดีกว่านี้ บางอย่างควรปล่อยวาง อยากให้มีเวลา ทำงานร่วมกับผู้อื่นให้มากกว่านี้ ซื่อสัตย์สุจริต รักษาอามานะห์ ตาวักัลลอฮัลลอฮ

2. ควรเข้าใจเพื่อนร่วมงาน ให้ความเป็นธรรม สร้างความสามัคคีระหว่างเพื่อนร่วมงาน ให้ความไว้วางใจ ทำข้อตกลงก่อนทำงานแบ่งงานให้ชัดเจน มีความถ่อมตน ซื่อสัตย์สุจริต รักษาอามานะห์ ตาวักัลลอฮัลลอฮ

3. ผู้บริหารควร เข้าถึง เข้าใจ พัฒนา ความร่วมมือ สร้างแรงจูงใจแก่บุคลากรอย่างต่อเนื่อง ปฏิบัติตามข้อบังคับขององค์กร ซื่อสัตย์สุจริต รักษาอามานะห์ ตาวักัลลอฮัลลอฮ

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยที่ได้ นำมาอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. ครูที่ปฏิบัติงานโรงเรียนเอกชนสอนศาสนา สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชน จังหวัดปัตตานีมีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารโรงเรียน โดยภาพรวมอยู่ระดับมาก และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านจริยธรรมต่อองค์การ รองลงมาคือด้านจริยธรรมต่อตนเอง และด้านที่มีค่าต่ำสุดคือด้านจริยธรรมต่อเพื่อนร่วมงาน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ครูมีความคิดเห็นว่าผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้กำหนดวิสัยทัศน์และกลยุทธ์ กำหนดเป้าหมายเพื่อนำการเปลี่ยนแปลงที่ดีกว่า มุ่งผลสำเร็จของงานและสร้างความพึงพอใจให้ผู้รับบริการการตัดสินใจในเรื่องต่าง ๆ อยู่บนพื้นฐานของความมีเหตุมีผล ความชอบธรรม ความเป็นกัลยาณมิตร คุณธรรมจริยธรรม ความจริง ความดี ความสุข ระเบียบปฏิบัติ ความซื่อสัตย์ ความโปร่งใส โดยยึดหลักประโยชน์ส่วนรวมเป็นสำคัญ ซึ่งเหล่านี้ก่อให้เกิดความรักความสามัคคีต่อกันในองค์การ สอดคล้องกับซุติมา รักษ์บางแหลม (2559:168–181) ที่ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ศึกษาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมหนทางสู่การขับเคลื่อนภาวะผู้นำในสถาบันการศึกษา พบว่าผู้บริหารมีหน้าที่ในการตัดสินใจเป็นส่วนใหญ่ เพราะฉะนั้นผู้บริหารจึงมีโอกาสมากกว่าคนอื่นในการที่จะก่อให้เกิดแนวคิดทางด้านจริยธรรมขึ้นในองค์การ คุณค่าและเหตุผลทางด้านจริยธรรมของผู้บริหาร โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้บริหารระดับสูง จะเป็นแบบอย่างให้บุคคลอื่น ๆ ในองค์การยึดถือปฏิบัติตาม โดยคุณลักษณะของการเป็นผู้นำทางด้านจริยธรรม จะแสดงให้เห็นถึงลักษณะที่มีศีลธรรมในเรื่องของการมีอิทธิพลในแง่บวกขององค์การ เพราะคุณสมบัติของผู้นำที่เน้นด้านจริยธรรม ทำให้มีผู้ดำเนินตามในองค์การด้วย และสอดคล้องกับธนิภา กริธาพล (2562:214–225) ที่ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ศึกษารูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 1-7 ผลการศึกษาพบว่าผู้บริหารสถานศึกษามีความคิดเห็นว่าตนเองมีระดับภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมอยู่ในระดับมาก เปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนสอนศาสนา จังหวัดปัตตานี จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา อายุ และประสบการณ์ในการทำงาน

2. เปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนสอนศาสนา จังหวัดปัตตานี จำแนกตามเพศ พบว่า ในภาพรวมและรายด้านส่วนใหญ่ไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับ ชัชวาล แก้วกระจายและวิจิต แสงสว่าง (2564 : 54–67) ที่ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ครูที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษามัธยมศึกษา สังกัดศึกษาธิการจังหวัดลพบุรี โดยภาพรวมไม่แตกต่างกันทั้งนี้อาจเนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม ได้ปฏิบัติต่อครูทุกคนในสถานศึกษาแต่ละช่วงอายุ อยู่

บนพื้นฐานของหลักการอิสลาม ความเท่าเทียมกัน โดยไม่คำนึงถึงอายุของครู เพราะถือว่าครูทุกคนล้วนมีความต้องการแต่ละช่วงอายุแตกต่างกัน แต่สามารถดูแลและเข้าใจ เข้าถึงครูได้ทุกช่วงอายุโดยเท่าเทียมกัน โดยครูไม่รู้สึกถึงความห่างของอายุระหว่างครูและผู้บริหาร

3. เปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนสอนศาสนา จังหวัดปัตตานี จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า ในภาพรวมและรายด้านส่วนใหญ่ไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับชัชวาล แก้วกระจายและวิจิต แสงสว่าง (2564 : 54-67) ที่ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ครูที่มีอายุต่างกันมีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษามัธยมศึกษา สังกัดศึกษาธิการจังหวัดลพบุรี โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม มีพฤติกรรมที่แสดงออกในการปฏิบัติต่อครูทุกคนในสถานศึกษาอยู่บนพื้นฐานของหลักการอิสลาม ภาวะระเบียบเดียวกัน ทั้งทางกาย วาจา ใจ โดยไม่คำนึงถึงระดับการศึกษาของครู เพราะถือว่าครูทุกคนล้วนมีความรู้ ความสามารถเสมอเหมือนกัน แต่ละคนมีความถนัดที่แตกต่างกันออกไป ทุกระดับการศึกษาทุกสาขาวิชาล้วนแต่เก่ง และดีด้วยกัน ซึ่งผู้บริหารไม่ได้คำนึงถึงความแตกต่างของครูและให้เกียรติครูเสมอเหมือนกัน

4. เปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนสอนศาสนา จังหวัดปัตตานี จำแนกตามอายุ พบว่า ในภาพรวมและรายด้านส่วนใหญ่ไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับนิมมา อ่อนพุทธา และอำนาจ ทองโปร่ง (2564:36-44) ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มโรงเรียนเครือข่ายที่ 47 สังกัดสำนักงานเขตสวนหลวง กรุงเทพมหานคร จำแนกตามระดับการศึกษา โดยภาพรวมและแต่ละด้านไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม มีพฤติกรรมที่แสดงออกในการปฏิบัติต่อครูทุกคนในสถานศึกษาอยู่บนพื้นฐานของหลักการอิสลาม ถึงความชอบธรรมแบบเดียวกัน โดยไม่คำนึงถึงระดับการศึกษาของครู เพราะถือว่าครูทุกคนล้วนมีความรู้ แต่ละคนมีความถนัดที่แตกต่างกันออกไป ซึ่งผู้บริหารไม่ได้คำนึงถึงความแตกต่างของครูและให้เกียรติครูเสมอเหมือนกัน จึงทำให้ไม่มีปัญหาของความเหลื่อมล้ำระหว่างครูใหม่ที่ยังไม่มีประสบการณ์ และครูที่มีประสบการณ์ด้านงานสอนมาแล้ว

5. เปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชน จังหวัดปัตตานี จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน พบว่า ในภาพรวมและรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับดวงฤดี ศิริพันธุ์ (2561:1171) ที่ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูโรงเรียนการกุศล ของวัดใน

พระพุทธศาสนา สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดสงขลา โดยภาพรวมและแต่ละด้านไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเนื่องจากผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม ได้ปฏิบัติต่อครูทุกคนในสถานศึกษาอยู่บนพื้นฐานของหลักการอิสลาม ความเท่าเทียมกัน โดยไม่คำนึงถึงประสบการณ์การทำงานของครู เพราะถือว่าครูทุกคนล้วนมีประสบการณ์การทำงานที่แตกต่างกัน แต่สามารถดูแลและเข้าใจ เข้าถึงครูได้อย่างเท่าเทียม

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

จากการวิจัยภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชน จังหวัดปัตตานี ที่ประกอบด้วย 11 ด้าน ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1.1 ด้านการยึดมั่นในศีลธรรม ผู้บริหารควรมีภาวะผู้นำที่มีปัญญาอันเห็นชอบรอบรู้ทางเจริญทางเสื่อมแห่งชีวิตตามที่เป็นจริง ควรมีการเรียนรู้ทางวิชาการ และศึกษาค้นคว้าในวิชาชีพ และควรมีภาวะผู้นำที่มีจิตใจกว้างขวางรู้จักเสียสละ

1.2 ด้านความเป็นกัลยาณมิตร ผู้บริหารควรมีภาวะผู้นำที่อดทนต่อถ้อยคำที่ล่วงเกินวิพากษ์วิจารณ์ ชักถาม หรือคำขอปรึกษาหารือ และคำแนะนำต่าง ๆ ได้ดี การมองโลกในแง่ดี ผักผ่อนอบรมตนมาดีแล้วควรแก่การยอมรับและยกย่องนับถือเอาเป็นเยี่ยงอย่างได้

1.3 ด้านจิตสำนึกการให้บริการผู้อื่น ผู้บริหารควรมีภาวะผู้นำในการสนองความต้องการของผู้ตามและช่วยเหลือผู้ตามให้มีความสามารถเพิ่มขึ้น ลดบทบาทตนเองลงเป็นผู้ช่วยเหลือ เอื้ออำนวยให้ผู้ตามได้ประสบความสำเร็จในหน้าที่การงานและการพัฒนาตนเอง ผู้บริหารควรมีภาวะผู้นำในการให้บริการแก่ผู้ตาม การบำรุง ทะนุถนอม ปกป้อง และให้อำนาจแก่ผู้ตาม

1.4 ด้านความฉลาดทางอารมณ์ ผู้บริหารควรมีภาวะผู้นำที่มีความสามารถในการควบคุมตนเอง สามารถอดทนอดกลั้นต่อสภาพต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น ตลอดจนสามารถเผชิญต่อสภาพต่าง ๆ ที่ก่อให้เกิดความเครียดได้อย่างเหมาะสม รู้จักและเข้าใจความรู้สึกของตนเองและผู้อื่นทั้งจุดเด่น จุดด้อย และสามารถควบคุมจัดการและแสดงอารมณ์ได้อย่างเหมาะสม

1.5 ด้านเคารพและให้เกียรติผู้อื่น ผู้บริหารควรมีภาวะผู้นำที่ให้คำแนะนำ สั่งสอน ว่ากล่าวตักเตือนให้ทีมงานได้พัฒนาสมรรถภาพให้ดีขึ้น หรือลงโทษตามกฎเกณฑ์โดยชอบธรรม การยกย่องชมเชย และสนับสนุนให้ได้รับบำเหน็จ รางวัล หรือเลื่อนยศ ตำแหน่งตามสมควรแก่ฐานะ ควรเปิดโอกาสให้ผู้ตามได้แสดงความคิดเห็นตามความต้องการเพื่อสนับสนุนให้ผู้ตามสามารถปฏิบัติงานให้ประสบผลสำเร็จและบรรลุตามเป้าหมาย

1.6 ด้านการมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี ผู้บริหารควรมีภาวะผู้นำที่วางเฉยไม่ยินดียินร้ายเมื่อผู้อื่นถึงซึ่งความวิบัติ ควรพูดจาสุภาพอ่อนโยน และส่งสารปรารภนาให้ผู้มีทุกข์เดือดร้อน ให้พ้นทุกข์

1.7 ด้านความสามารถในการสร้างทีมงาน ผู้บริหารควรมีภาวะผู้นำในการสื่อสารที่ดี เปิดเผยไม่ซ่อนเร้น จริงใจ เปิดโอกาสให้สมาชิกมีอิสระในการรวมทีม มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น และกำหนดทิศทาง บทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบตามความรู้ความสามารถ และสามารถแก้ไขความขัดแย้งที่เกิดจากการทำงานร่วมกับหมู่คณะได้

1.8 ด้านสร้างวัฒนธรรมเชิงจริยธรรม ผู้บริหารควรมีภาวะผู้นำที่มีกิจกรรมรณรงค์ส่งเสริมให้ปฏิบัติอย่างต่อเนื่องจนกลายเป็นวัฒนธรรมองค์การ บุคลากรทุกคนนำมาตราฐานมาเป็นกรอบในการปฏิบัติตน และส่งเสริมให้บุคลากรเข้ามามีส่วนร่วมปฏิบัติตามโดยผ่านกิจกรรมต่าง ๆ

1.9 ด้านนำการเปลี่ยนแปลงซึ่งผู้บริหารควรมีภาวะผู้นำที่สื่อสารวิสัยทัศน์ร่วมและกลยุทธ์หลากหลายรูปแบบ สร้างความตระหนักถึงความจำเป็นในการเปลี่ยนแปลง สร้างทีมที่จะผลักดันให้เกิดการเปลี่ยนแปลง

1.10 ด้านมุ่งผลสำเร็จของงาน ชัยนหมั่นเพียร อดทน ไม่ย่อท้อต่อความยากลำบากในการทำงาน รั้งงานที่ตนมีหน้าที่รับผิดชอบ และพิจารณาปรับปรุงแก้ไขวิธีการทำงานหรือวิธีการบริหารงานนั้นให้สำเร็จ

1.11 ด้านสร้างความพึงพอใจให้ผู้รับบริการ ผู้บริหารควรมีภาวะผู้นำที่วัดและประเมินผลความพึงพอใจอย่างต่อเนื่อง ผู้บริหารควรมีภาวะผู้นำที่รับฟังและเรียนรู้กลุ่มผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียด้วยช่องทางที่หลากหลาย ผู้บริหารควรมีภาวะผู้นำที่มีกระบวนการจัดการกับข้อร้องเรียน

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

2.1. ควรมีการศึกษาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารโรงเรียนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนสอนศาสนา จังหวัดปัตตานี ในกลุ่มตัวอย่างระดับอำเภอโดยวิจัยเชิงคุณภาพ เช่น การสัมภาษณ์บุคคลที่ใกล้ชิดกับผู้บริหารและบุคคลที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ข้อมูลเชิงลึกมากยิ่งขึ้น

2.2. ควรมีการศึกษาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารโรงเรียนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามเปรียบเทียบกับสถานศึกษาภาครัฐ

2.3. ควรมีการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมในเชิงลบเพื่อเปรียบเทียบปัจจัยเชิงบวกของภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม

กิตติกรรมประกาศ

การวิจัยฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดีด้วยความอนุเคราะห์จากบุคคลและหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้องหลายแห่งซึ่งไม่อาจกล่าวได้ทั้งหมด ขอขอบคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นิตยา เรืองแป้น ซึ่งเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาที่ให้ความช่วยเหลืออย่างดียิ่งโดยได้เอาใจใส่ตรวจแก้ไข คำแนะนำ ตรวจสอบ แก้ไข เสนอแนะและติดตามความก้าวหน้าเพื่อให้การวิจัยสมบูรณ์ที่สุด และให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยเสมอ

ขอขอบคุณผู้เชี่ยวชาญทุกท่านที่ให้ความอนุเคราะห์ในการพิจารณา ตรวจสอบ แนะนำ แก้ไข ปรับปรุง และพัฒนาแบบสอบถาม ซึ่งเป็นเครื่องมือในการจัดทำวิจัยและ ขอขอบคุณสถานศึกษาที่อนุเคราะห์ให้มีการทดลองเครื่องมือ (Tryout) ตลอดจนให้ข้อมูลที่เป็น ประโยชน์ต่อการจัดทำวิจัยในครั้งนี้เป็นอย่างดี

ขอขอบคุณผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดปัตตานี สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชน จังหวัดปัตตานี ที่กรุณาให้ข้อมูลและให้ความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลจากครูโดยได้รับความร่วมมืออย่างดียิ่ง

บรรณานุกรม

- กันยมาส ชูจีน. (2562). ปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน: โมเดลสมการโครงสร้าง. วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร, 21(2), 20–33.
- เจษฎาวุธ ปลูกใจ. (2561). จริยธรรมและครู. วารสารบัณฑิตศึกษาปริทรรศน์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, 4(1), 113–123.
- ชัชวาล แก้วกระจ่าง และวิจิต แสงสว่าง. (2564). ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษามัธยมศึกษาสังกัดศึกษาธิการจังหวัดลพบุรี. วารสาร มจร สังคมศาสตร์ปริทรรศน์, 10(3):54–67.
- ชุติมา รักษ์บางแหลม. (2559). ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม: หนทางสู่การขับเคลื่อนภาวะผู้นำในสถาบันการศึกษา. วารสารมหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์, 8(1), 168 – 181.
- ดวงฤดี ศิริพันธุ์. (2561). ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูโรงเรียนการกุศล ของวัดในพระพุทธศาสนา สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดสงขลา. สงขลา: การประชุมมหาดใหญ่วิชาการระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 9, ในวันที่ 20 – 21 กรกฎาคม พ.ศ. 2561 ณ มหาวิทยาลัยหาดใหญ่
- ธนิภา กริธาพล. (2562). รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 1-7. วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี 13(2), 212–223.
- นริรัตน์ กว้างขวาง. (2561). การบริหารโรงเรียนโดยใช้หลักกัลยาณมิตร. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา.
- นาริรัตน์ นิดน้อย วิวาทจันทร์. (2560). ภาคใต้บริสุทธิ์ศึกษาความดี แต่โดนรังแกรัฐบาลแก้ปัญหาอย่างไร. [Online]. เข้าถึงได้จาก: https://web.facebook.com/336421543445447/posts/337424983345103/?_rdc=1&_rdr. (2560, กรกฎาคม 16)
- นิมิตตา อ่อนพุทธา และอำนวยการ ทองโปรง. (2564). ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มโรงเรียนเครือข่ายที่ 47 สังกัดสำนักงาน

เขตสวนหลวง กรุงเทพมหานคร.วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
18(83), 36-44.

พระครูปลัดธรรมจริยวัฒน์,(สาคร ชิตงุโร) และดร.สัมฤทธิ์ กางเพ็ง .(2557).**ภาวะผู้นำเชิง**

จริยธรรม:แนวคิด ทฤษฎี และการวิจัย.พิมพ์ครั้งที่ 1.มหาสารคาม:อภิชาติการพิมพ์

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2560). **แผนพัฒนาเศรษฐกิจและ**

สังคมแห่งชาติ ฉบับที่ สิบสอง พ.ศ.2560-2564. สำนักนายกรัฐมนตรี.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.(2560).**แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2560-2579.** พิมพ์ครั้งที่ 1.

กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค

Best, J.W. (1993). **Research in Education.** Boston, M.A. : Allyn and Bacon. p.247.

Yamane, T. (1970). **Statistics an introductory analysis.** Tokyo: John Weatherhill, Inc.